

ชื่อวิทยานิพนธ์ : คุณภาพชีวิตของผู้ใช้ยาสมุนไพรในการรักษาแบบแพทย์แผนไทย
โดยการปรับสมดุลธาตุทั้ง ๔ ตามหลักพุทธจิตวิทยา

ผู้วิจัย : นางพรรณทิพา ชเนศร์

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาชีวิตและความตาย)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระครูสังฆรักษ์เอกภัทรอภิณโฑ,
น.ธ.เอก, พธ.บ.(ครุศาสตร์), MA.(ClinicatPsy),
Ph.D(psychology)

: ผศ. สาระ มุขดี กศ.บ. (พยาบาลศึกษา),
ศศ.ม. (จิตวิทยาการปรึกษา)

วันที่สำเร็จการศึกษา : ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองโดยมีจุดประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้ยาสมุนไพรในการปรับสมดุลธาตุ ๔ ตามแบบการรักษาแพทย์แผนไทยและการส่งเสริมสุขภาพด้วยหลัก ๕อ. และหลักพุทธจิตวิทยา ๒) เพื่อศึกษาแนวทางการใช้ยาสมุนไพรในการปรับสมดุลธาตุทั้ง ๔ ตามแบบการรักษาแพทย์แผนไทยควบคู่กับการส่งเสริมสุขภาพโดยใช้หลัก ๕อ. และหลักพุทธจิตวิทยาในการรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ๓) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการใช้ยาสมุนไพรในการปรับสมดุลธาตุ ๔ ตามแบบการรักษาแพทย์แผนไทยกับการส่งเสริมสุขภาพโดยใช้หลัก ๕อ. และหลักพุทธจิตวิทยา

กลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัครเข้ามารับการรักษาที่ชมรมแพทย์แผนไทยวัดบางกร่างอำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี พ.ศ.๒๕๕๘ จำนวน ๒๐ ราย โดยความสมัครใจแบ่งเป็น ๒ กลุ่มดังนี้ กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๑๐ ราย รับประทานยา ๑๒๐ วัน ร่วมกับการเข้าร่วมกิจกรรมตามหลัก ๕อ. และใช้หลักธรรมอิทธิบาท ๔ ในวันที่ ๖๑-๑๒๐ กลุ่มที่ ๒ เป็นกลุ่มควบคุมรับประทานยา ๑๒๐ วันแต่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมเครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามประเมินคุณภาพชีวิต สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (T-test)

ผลการวิจัยพบว่า

๑) ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้ากิจกรรมของคุณภาพชีวิตของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมโดยกลุ่มทดลองอยู่ที่ ๐.๖๙ กลุ่มควบคุมอยู่ที่ ๐.๓๙ โดยกลุ่มทดลองมีค่าสูงกว่า ๐.๓๐

๒) การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบของคุณภาพชีวิตก่อนและ หลังการรับประทานยาของทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีค่าเพิ่มสูงขึ้นและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ แสดงว่าการใช้ยาสมุนไพรมีประสิทธิภาพในการปรับสมดุลธาตุทั้ง ๔ ตามแบบแพทย์แผนไทย

๓) กลุ่มทดลองมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากความอดทน ตั้งใจ มุ่งมั่นในการดูแลสุขภาพของตัวเองหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมโดยมีค่าเฉลี่ยของความเข้าใจในหลักธรรมอิทธิบาท ๔ ก่อน และหลังการเข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่เพิ่มสูงขึ้น ๐.๕๐ และจากบทสัมภาษณ์เชิงลึก

Thesis title : The Quality of Life of People Who Use Herbal Medicines in Thai Medical Tradition to Adjust Equilibrium of Four Elements According to Principles of Buddhist Psychology

Researcher : Pantipa Chanate

Degree : Master of Arts (Life and Death Studies)

Thesis Supervisor Committee:

: Phragrusangharaksa Ekapat Abhichando
Advanced class of Dharma, B.A. (Ed), M.A.

: Asst. Prof.Sara Mookdee, B.d (Nursing Science),
M.A.(Counseling Psychology)

Date of Graduation : 30 March 2016

Abstract

This research is quasi-experimental design and its' objectives are: 1) to study the quality of life of people who use herbal medicines to adjust the equilibrium of four elements according to Thai medical tradition together with a health promotion of five factors(food, exercise, air, emotion and excrement) and the principle of the Buddhist psychology. 2) to study the way of using the herbal medicines to adjustment the equilibrium of four elements according to Thai medical tradition together with a health promotion according to principles of five factors and the Buddhist psychology. 3) to study the efficiency of using the herbal medicines to adjust to equilibrium of four elements according to the Thai medical tradition together with a health promotion according to principles of five factors and the Buddhist psychology.

The subjects of this study is 20 clients of Thai tradition medical center of Wat Bangkrang, Muang district, Nonthaburi Province, who were participated this study voluntarily.

Each of ten subjects were assigned into experimental and control groups. On the experimental group, 10 members were assigned to use herbal medicines for 120 days and started to participate the activity for a health promotion according to

the principles of five factors together with the usage of the principle of Dharma(Four Paths of accomplishment) on 61st.-120th. days. The tool of this research is questionnaire for evaluation the quality of life. The statistics used for data analysis are a percentage, mean , standard deviation and T-test.

The result of research show that

1). Mean of quality of life in experimental group (0.69) is higher than control group(0.39) at 0.30.

2). In comparison of the result quality of life at pretest and post-test, it is found both groups are an important different in statistics at 0.05%. It is indication that has the efficiency of using the herbal medicines to adjust equilibrium of four elements according to Thai medical tradition

3). The subjects in experimental group have a better life quality because of willpower, patience and interest of patients looking for their health after participating in the activity. The Mean of principle Dharma (Four Path of Accomplishment) before participating is 3.92, after participating is 4.42, and from the result of interview.